

УДК 614.254+658.562+159.922

Р.В. Марушко

Стандарти доброчесності та незалежності в акредитованій безперервній освіті

ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені академіка О.М. Лук'янової НАМН України», м. Київ

Modern Pediatrics. Ukraine. 7(111): 7-13. doi 10.15574/SP.2020.111.7

For citation: Marushko RV. (2020). Standards for integrity and independence in accredited continuing education. Modern Pediatrics. Ukraine. 7(111): 7-13. doi 10.15574/SP.2020.111.7

Висвітлено повідомлення про створення нових «Стандартів доброчесності та незалежності в акредитованій безперервній освіті» Акредитаційною радою безперервної медичної освіти (Accreditation Council for Continuing Medical Education, ACCME, USA). Ці стандарти еволюціонували зі «Стандартів комерційної підтримки: стандартів забезпечення незалежності діяльності безперервної медичної освіти», уперше прийнятих у 1992 р. та оновлених у 2004 р. Метою перегляду було впорядкувати, уточнити та модернізувати стандарти для забезпечення їх постійної актуальності та ефективності в мінливих умовах охорони здоров'я. Стандарти розраховані для виконання провайдерами, акредитованими ACCME.

Стандарти призначені: гарантувати, що акредитована безперервна освіта відповідає потребам пацієнтів та громадськості; надавати медичним працівникам лише точні, зважені, науково-обґрунтовані рекомендації; запевнити медичних працівників та колективи, що вони можуть довіряти акредитованій безперервній освіті, яка допомагає їм у забезпеченні безпечної, ефективної, економічно вигідної, співчутливої допомоги, яка базується на передовому досвіді та науково-обґрунтованих доказах; створити чітке, нездоланне розділення між акредитованою системою безперервної освіти та компаніями медичної промисловості.

Ця інформація наведена для ознайомлення медичного співтовариства України і становить інтерес для всіх, хто безпосередньо задіяний у наданні безперервної медичної освіти медичним фахівцям у рамках безперервного професійного розвитку, особливо акредитаційним органам.

Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів.

Ключові слова: акредитована безперервна освіта, безперервний професійний розвиток, медичні фахівці.

Standards for integrity and independence in accredited continuing education

R.V. Marushko

SI «Institute of Pediatrics, Obstetrics and Gynecology named after academician O.M. Lukyanova of the NAMS of Ukraine», Kyiv

The article highlights the report on the development of new standards «Standards for Integrity and Independence in Accredited Continuing Education» by Accreditation Council for Continuing Medical Education (ACCME, USA). These standards have evolved from the «Standards for Commercial Support: «Standards to Ensure Independence in CME Activities», which were first adopted in 1992 and updated in 2004. The goal of the revision process was to streamline, clarify, modernize the Standards, and ensure their continued relevance and effectiveness in the changing healthcare environment. Standards are designed to: ensure that accredited continuing education serves the needs of patients and the public; present learners with only accurate, balanced, scientifically justified recommendations; assure healthcare professionals and teams that they can trust accredited continuing education to help them deliver safe, effective, cost-effective, compassionate care that is based on best practice and evidence; create a clear, unbridgeable separation between accredited continuing education and marketing and sales.

This information is presented to the medical community of Ukraine, it is of interest to all those directly involved in providing continuing medical education to medical professionals in the framework of continuing professional development, especially to accreditation bodies.

No conflict of interest was declared by the author.

Key words: accredited continuing education, continuous professional development, medical specialists.

Стандарты добпорядочности и независимости в аккредитованном непрерывном образовании

Р.В. Марушко

ГУ «Институт педиатрии, акушерства и гинекологии имени академика Е.М. Лукьяновой НАМН Украины», г. Киев

Представлено сообщение о создании новых «Стандартов добпорядочности и независимости в аккредитованном непрерывном образовании» Аккредитационным советом непрерывного медицинского образования (Accreditation Council for Continuing Medical Education, ACCME, USA). Эти стандарты являются обновлением «Стандартов коммерческой поддержки: стандартов обеспечения независимости деятельности непрерывного медицинского образования», впервые утвержденных в 1992 г. и пересмотренных в 2004 г. Целью пересмотра было упорядочить, уточнить и модернизировать стандарты для обеспечения их постоянной актуальности и эффективности в меняющихся условиях здравоохранения. Стандарты рассчитаны для выполнения провайдерами, аккредитованными ACCME.

Стандарты предназначены для того чтобы: гарантировать, что аккредитованное непрерывное образование отвечает потребностям пациентов и общественности; предоставлять медицинским работникам только точные, взвешенные, научно обоснованные рекомендации; заверить медицинских работников и коллективы в том, что они могут доверять аккредитованному непрерывному образованию, которое помогает им в обеспечении безопасной, эффективной, экономически выгодной, сочувственной помощи, основанной на передовом опыте и научно-обоснованных доказательствах; создать четкое, непреодолимое разделение между аккредитованной системой непрерывного образования и медицинской промышленностью.

Эта информация представлена для ознакомления медицинского сообщества Украины и представляет интерес для всех, кто непосредственно задействован в предоставлении непрерывного медицинского образования медицинским специалистам в рамках непрерывного профессионального развития, особенно аккредитационным органам.

Автор заявляет об отсутствии конфликта интересов.

Ключевые слова: аккредитованное непрерывное образование, непрерывное профессиональное развитие, медицинские специалисты.

Вступ

Професіонали охорони здоров'я визначаються не лише досвідом, але й прагненням служити іншим, яке вище за власні інтереси. Коли люди стають спеціалістами охорони здоров'я, вони зобов'язані дотримуватися професійних та етичних стандартів, діяти в інтересах пацієнта, захищати його від заподіяння шкоди та поважати, усвідомлюючи власний вибір і сприяючи справедливості в охороні здоров'я.

Хоча інтереси охорони здоров'я та бізнесу іноді розходяться, вони є законними, і співпраця між медичними працівниками та медичною промисловістю, як свідчить практика, сприяє суттєвому поліпшенню медичної допомоги пацієнтам. Оскільки медичні працівники є законними уповноваженими використання ліків і медичних приладів, а також довіреними особами в консультуванні пацієнтів, вони повинні захищати своє навчальне середовище від впливу медичної промисловості, щоб гарантувати вірність своїм етичним зобов'язанням.

Як розпорядник навчального середовища для медичних працівників, акредитоване співтовариство безперервної освіти відіграє важливу роль у навігації складних взаємовідносин між медичною промисловістю і медичною спільнотою. Організації, акредитовані для забезпечення безперервної освіти, відомі як акредитовані провайдери, несуть відповідальність за забезпечення доступу медичних працівників до навчальної діяльності та розвитку практичних навичок, які заслуговують на довіру та базуються на найліпших практиках і високоякісних доказах. Ця діяльність має відповідати потребам пацієнтів, а не інтересам медичної промисловості.

Незалежність є основою акредитованої безперервної освіти. Ця освіта має надавати медичним працівникам захищений простір для вивчення, викладання та участі в наукових обговореннях, вільний від впливу організацій, які можуть мати наміри включити комерційні упередження в освіту.

Рада з Акредитації безперервної медичної освіти виступає як розпорядник «Стандартів доброчесності та незалежності в акредитованій безперервній освіті», розроблених для застосування в акредитованій безперервній освіті у всіх медичних професіях. Стандарти призначені:

- гарантувати, що акредитована безперервна освіта відповідає потребам пацієнтів та громадськості;

- надавати медичним працівникам лише точні, зважені, науково-обґрунтовані рекомендації;
- запевнити медичних працівників і колективи, що вони можуть довіряти акредитованій безперервній освіті, яка допомагає їм у забезпеченні безпечної, ефективної, економічно вигідної, співчутливої допомоги, яка базується на передовому досвіді та науково-обґрунтованих доказах;
- створити чітке, нездоланне розділення між акредитованою системою безперервної освіти та компаніями медичної промисловості.

«Стандарти доброчесності та незалежності в акредитованій безперервній освіті» еволюціонували зі «Стандартів комерційної підтримки: стандартів забезпечення незалежності діяльності безперервної медичної освіти», уперше прийнятих у 1992 р. та оновлених у 2004 р. Метою перегляду було впорядкувати, уточнити та модернізувати стандарти для забезпечення їх постійної актуальності та ефективності в мінливих умовах охорони здоров'я.

Розробка нових стандартів проводилась Акредитаційною радою безперервної медичної освіти (Accreditation Council for Continuing Medical Education, ACCME, USA) і продовжувалася 2 роки. У ході всеохоплюючого процесу діалогу та побудови консенсусу із зацікавленими сторонами, на підставі отриманих пропозицій розробили проєкт стандартів, представлений для обговорення у січні 2020 р. Відмічено, що оновлені стандарти стали простішими, зрозумілішими та відповідають головній меті — забезпечувати доброчесність і незалежність акредитованої безперервної освіти. У грудні 2020 р. ACCME опублікувала кінцеву версію нових стандартів.

Нові терміни

У ході обговорення та підготовки «Стандартів доброчесності та незалежності в акредитованій безперервній освіті» ACCME замінила деякі терміни відповідно до контексту нових стандартів.

- **Прийнятна організація:** організація, яка має право на акредитацію в системі ACCME.
- **Неприйнятна організація:** організація, яка не має права на акредитацію. Ця організація в «Стандартах комерційної підтримки: стандартів забезпечення незалежності діяльності безперервної медичної освіти» називалася «комерційним інтересом».

Новий термін покликаний пояснити, що право на акредитацію базується не на тому, чи є організація комерційною чи некомерційною, а на основі її місії та діяльності.

- **Пом'якшення:** термін «пом'якшення» вжитий замість «вирішення» в розділі, що стосується відповідних фінансових відносин, аби пояснити, що акредитовані провайдери повинні пом'якшувати потенційний вплив цих відносин на акредитовану безперервну освіту. Очікування кінцевого результату вирішення фінансових відносин не змінилося, лише термін, що вживається для опису процесу.
- **Акредитована безперервна освіта:** термін «акредитована безперервна освіта» вжитий замість «безперервна медична освіта», включаючи всі медичні професії. Ми вводимо цей термін, щоб чітко розмежувати акредитованих та неакредитованих провайдерів і акредитовану та неакредитовану освіту.

Прийнятність / право організацій на акредитацію

АССМЕ прагне забезпечити, щоб акредитована безперервна освіта (1) надавала слухачам лише точні, зважені, науково-обґрунтовані рекомендації та (2) захищала слухачів від рекламної діяльності, маркетингу та комерційних упереджень. З цією метою АССМЕ встановила такі рекомендації щодо типів організацій, які мають право бути акредитованими. АССМЕ на власний розсуд визначає, яким організаціям надається акредитація АССМЕ.

Типи організацій, які можуть бути акредитовані в системі АССМЕ

Організації, які мають право на акредитацію в системі АССМЕ (**прийнятні організації**), є ті, місія та діяльність яких: (1) надання клінічних послуг безпосередньо пацієнтам; або (2) освіта медичних працівників; або (3) виконання функції довіреної особи для пацієнтів, громадськості чи населення в цілому; та інші прийнятні організації. Приклади таких організацій:

- медичні професійні організації на правах членства;
- медичні лікувальні заклади;
- страхові компанії;
- видавничі та освітні компанії;
- школи медицини або медичні;
- університети;
- державні чи військові установи;

- юридичні фірми в галузі охорони здоров'я.

Типи організацій, які не можуть бути акредитовані в системі АССМЕ

Організації, які не мають права на акредитацію в системі АССМЕ (**неприйнятні організації**), є такі, основним видом діяльності яких є виробництво, маркетинг, продаж, перепродаж або розповсюдження медичних продуктів, що використовуються пацієнтами. Приклади таких організацій:

- рекламні, маркетингові та посередницькі компанії, чії клієнти належать до неприйнятних організацій;
- біомедичні стартапи, які розпочали процес реєстрації в державних органах;
- фармацевтичні компанії;
- виробники та дистриб'ютори медичних пристроїв;
- виробники, дистриб'ютори або продавці медичних продуктів харчування та дієтичних добавок.

Власники та співробітники неприйнятних компаній

Власники і працівники організацій, що не мають права на акредитацію, вважаються такими, які мають фінансові відносини, що є нерозв'язними, і тому мають бути вилучені з участі як планувальники чи професорсько-викладацький склад, а також не повинні мати права впливати або контролювати будь-який аспект планування, надання або оцінки акредитованої безперервної освіти.

Стандарти доброчесності та незалежності в акредитованій безперервній освіті

Стандарт 1: Зміст має бути обґрунтованим
Стандарт 1 відноситься до всіх акредитованих організацій, які займаються безперервною освітою.

Акредитовані провайдери несуть відповідальність за те, щоб їхня освіта була обґрунтованою та збалансованою, а будь-який клінічний зміст відповідав безпечному та ефективному догляду за пацієнтами.

1. Усі рекомендації щодо догляду за пацієнтами в акредитованій системі безперервного навчання мають базуватися на досягненнях сучасної науки, клінічному досвіді та науково-обґрунтованих доказах, які надають достатньо збалансоване уявлення про діагностичні та терапевтичні можливості.

2. Усі наукові дослідження, на які посилаються, про які повідомляють або які викори-

стовують в акредитованій освіті для підтримки або обґрунтування рекомендацій щодо догляду за пацієнтом, мають відповідати загально-визнаним стандартам експериментального дизайну, збору даних, аналізу та інтерпретації.

3. Хоча акредитована безперервна освіта є відповідним місцем для обговорення, дискусій та вивчення нових тем і наукових даних, які вивчаються, вони мають бути чітко окреслені як такі в рамках програм та індивідуальних презентацій. Акредитовані провайдери повинні включати ці теми в освітню діяльність, але без пропаганди та просування практик, які на даному етапі не достатньо підтверджені науковими дослідженнями та клінічними спостереженнями.

4. Організації не можуть бути акредитовані, якщо використовують ненаукові підходи до діагностики або терапії, або якщо їхня освітня діяльність сприяє рекомендаціям, лікуванню або способам надання медичної допомоги, які мають ризики або небезпеки, що перевищують користь або є неефективними в лікуванні пацієнтів.

Стандарт 2: Запобігання комерційному упередженню та маркетингу в акредитованій безперервній освіті

Стандарт 2 відноситься до всіх акредитованих організацій, які займаються безперервною освітою.

Акредитована безперервна освіта має захищати слухачів від комерційних упереджень та маркетингу.

1. Акредитований провайдер повинен забезпечити, щоб усі рішення, пов'язані з плануванням, вибором викладачів, проведенням та оцінкою акредитованої освіти, приймалися без будь-якого впливу або участі власників і працівників компаній, які не мають права бути акредитованими.

2. Акредитована освіта має бути вільною від маркетингу або продажу продукції чи надання послуг. Під час акредитованої освіти викладачі не повинні активно рекламувати та продавати продукцію або надавати послуги, які задовольняють їхні професійні або фінансові інтереси.

3. Акредитований провайдер не повинен надавати імена або контактну інформацію учнів компаніям, які не мають права бути акредитованими, або її агентам без персональної згоди учня.

Стандарт 3: Виявлення, вирішення / пом'якшення та розкриття відповідних фінансових відносин

Стандарт 3 відноситься до всіх акредитованих організацій, які займаються безперервною освітою.

Багато медичних працівників перебувають у фінансових відносинах із компаніями, які не мають права на акредитацію. Але ці організації не повинні впливати на акредитовану безперервну освіту. Акредитований провайдер відповідає за виявлення відповідних фінансових відносин між особами, які беруть участь у плануванні й підготовці навчального змісту, та компаніями, що не відповідають вимогам акредитації, та контролює ці відносини, попереджаючи внесення комерційних упереджень в освіту.

Отримання будь-якої суми визначається як фінансові відносини, якщо освітній зміст пов'язаний із напрямом діяльності або продукцією компанії, яка не відповідає вимогам акредитації.

Акредитовані провайдери повинні виконувати такі кроки в розробці акредитованої безперервної освіти. Винятки наведені в кінці Стандарту 3.

1. **Збір інформації:** Необхідно зібрати інформацію за останні 24 місяці від усіх учасників, у тому числі викладачів, хто контролює та бере участь у підготовці навчального контенту про всі їхні фінансові відносини з компаніями, які не мають права на акредитацію. Мінімальний фінансовий поріг або мінімальний обсяг отримання коштів відсутній; фізичні особи повинні розкривати всі фінансові відносини, незалежно від суми, з компаніями, які не мають права на акредитацію. Фізичні особи повинні розкривати інформацію незалежно від їхньої точки зору на відповідність відносин щодо освіти.

Розкриття інформації про фінансові відносини має включати:

а. Назву компанії, що не відповідає вимогам акредитації, з якою фізична особа має фінансові відносини.

б. Характер фінансових відносин. У фінансових відносинах може бути працівник, дослідник, консультант, радник, спікер, незалежний підрядник (включаючи контрактне дослідження), отримувач авторського гонорару або винагородження за патент, особа, яка несе виконавчу роль і має власницький інтерес. Також слід розкрити наявність заощаджень і заохочення службовців; а диверсифіковані

пайові фонди розкривати не потрібно. Фінансування досліджень від компаній, які не мають права на акредитацію, має розкриватися керівником або відповідальним виконавцем дослідження, навіть якщо установа цієї особи отримує грант на дослідження та управляє грантовими коштами.

2. Відсторонення власників або працівників компаній, які не мають права на акредитацію: Перегляньте інформацію про фінансові відносини, щоб визначити осіб, які є власниками або працівниками компанії, що не має права на участь в акредитованій освіті. Ці особи повинні бути відсторонені від контролю за змістом освітніх заходів або участі в них як планувальники або викладачі акредитованої освіти. Є три винятки з цього відсторонення – працівники компаній, що не мають права на акредитацію, можуть брати участь як планувальники або викладачі в таких конкретних ситуаціях:

а. Коли зміст освітнього заходу не пов'язаний з напрямками діяльності або продукцією їхньої компанії.

б. Коли зміст акредитованої діяльності обмежується базовими науковими дослідженнями, такими як доклінічні дослідження та розробка лікарських засобів, або методологією досліджень, і вони не дають рекомендацій щодо надання медичної допомоги пацієнтам.

в. Коли вони беруть участь тільки як технічні працівники, що навчають правильному та безпечному використанню медичного обладнання.

3. Визначення наявності фінансових відносин: Перегляньте інформацію про фінансові відносини, щоб визначити, які з них в наявності. Фінансові відносини наявні, якщо освітній зміст, що контролює фізична особа, пов'язаний із напрямками діяльності або продукцією компанії, що не має права бути акредитованою.

4. Вирішення фінансових відносин: Необхідно вжити заходів для запобігання комерційного упередження змісту за участю тих осіб, які мають відповідні фінансові відносини.

а. Необхідно вирішувати фінансові відносини ще до того, як особи починають виконувати свої обов'язки, при цьому заходи мають відповідати ролі особи в освітній діяльності. Наприклад, для планувальників заходи будуть відрізнятися від заходів для викладачів, при цьому заходи мають здійснюватися до початку планування.

б. Необхідно документувати кроки, вжиті для вирішення відповідних фінансових відносин.

5. Інформування слухачів про відповідні фінансові відносини: Розкриття інформації слухачам про фінансові відносини має містити таке:

а. Імена осіб, що мають відповідні фінансові відносини.

б. Назви компаній, які не відповідають вимогам акредитації, з якими ці особи мають стосунки.

в. Характер відносин.

г. Заява про прийняття відповідних заходів щодо виявлених фінансових відносин.

Визначення компаній, які не мають права на акредитацію, лише за їхніми назвами. Розкриття інформації для тих, хто навчається, не має включати корпоративні логотипи чи логотипи компаній, комерційні назви чи повідомлення про продуктову лінійку.

Інформування про відсутність відповідних фінансових відносин. Інформуйте тих, хто навчається, про планувальників, викладачів та інших, хто контролює або готує зміст освітніх заходів (як окремо, так і групою) про відсутність відповідних фінансових відносин із компаніями, які не мають права на акредитацію.

Перш ніж займатись акредитованою освітою, слухачі повинні отримати інформацію про розкриття фінансових відносин у форматі, який можна перевірити під час проведення освітніх заходів.

Винятки: Акредитованим постачальникам не потрібно виявляти, вирішувати або розкривати відповідні фінансові відносини для будь-якого з таких видів діяльності:

1. Акредитована освіта, яка не є клінічною, наприклад, навчання лідерським навичкам чи навичкам спілкування.

2. Акредитована освіта, де група слухачів контролює зміст, наприклад спонтанна бесіда між однолітками.

3. Акредитована самостійна освіта – коли слухачі контролюють свою освіту та самостійно оцінюють досягнуті результати, наприклад навчання на основі викладання, удосконалення чи особистого плану розвитку. Коли акредитовані провайдери слугують джерелом інформації для самостійного навчання учнів, вони повинні спрямовувати учнів лише до ресурсів та методів навчання, які не контролюються компаніями без права бути акредитованими.

Стандарт 4: Управління комерційною підтримкою належним чином

Стандарт 4 застосовується лише до акредитованих провайдерів безперервної освіти, які отримують комерційну підтримку від компаній, що не мають права на акредитацію.

Акредитовані провайдери, які вирішили прийняти комерційну підтримку (визначається як фінансова підтримка або підтримка в натуральній формі від компаній, які не мають права на акредитацію), відповідають за забезпечення незалежності освіти від цих компаній, і що підтримка не призведе до комерційного упередження чи комерційного впливу на освіту. Підтримка не має на увазі встановлення фінансових відносин між компанією, що не має права на акредитацію, і тими особами, які беруть участь в освітньому процесі (планування, викладання) та контролюють його.

1. Прийняття рішень та виплати. Акредитований провайдер повинен приймати всі рішення щодо отримання та розподілу коштів комерційної підтримки.

а. Компанії, які не мають права бути акредитованими, не повинні безпосередньо оплачувати будь-які пов'язані з освітою або слухачами витрати.

б. Акредитований провайдер може використовувати комерційну підтримку лише для фінансування гонорарів або дорожніх витрат планувальників, викладачів та інших, які контролюють підготовку змісту.

в. Акредитований провайдер не повинен використовувати комерційну підтримку для оплати проїзду, проживання, гонорарів чи особистих витрат для окремих слухачів чи груп слухачів.

г. Акредитований провайдер може використовувати комерційну підтримку для покриття або зниження вартості навчання для всіх слухачів.

2. Угода. Строки, умови та цілі комерційної підтримки повинні бути задокументовані в угоді між компанією, яка не має права бути акредитованою, та акредитованим провайдером. Угода повинна бути укладена до початку акредитованої освіти. Акредитований провайдер може підписати існуючу угоду між акредитованим провайдером і комерційною підтримкою, вказавши, що він приймає умови та обсяг комерційної підтримки, яку він отримає.

3. Підзвітність. Акредитований провайдер має вести облік кількості або виду отриманої комерційної підтримки та способу її використання, а також представити цю бухгалтер-

терську звітність на запит органу, який акредитує, або компанії, яка надала комерційну підтримку.

4. Розкриття фінансових відносин слухачам. Акредитований провайдер повинен розкрити слухачам назву компанії, яка не має права бути акредитованою, та надала комерційну підтримку, а також характер підтримки до початку навчання. Розкриття інформації не має включати корпоративні логотипи або логотипи компаній, комерційні назви продуктів тощо.

Стандарт 5: Управління допоміжними видами діяльності, що пропонуються в поєднанні з акредитованою безперервною освітою

Стандарт 5 застосовується лише тоді, коли маркетинг здійснюється компаніями, які не мають права бути акредитованими, або неакредитована освіта пов'язана з акредитованою безперервною освітою.

Акредитовані провайдери несуть відповідальність за те, щоб освіта була відокремлена від маркетингу компаній, які не відповідають вимогам акредитації, включаючи рекламу, продаж, виставки та просування продукції, та від неакредитованої освіти, яка пропонується разом з акредитованою системою безперервної освіти.

1. Домовленості, що дозволяють компаніям, які не відповідають критеріям акредитації, організувати маркетинг або виставки, у співпраці з акредитованою освітою, не повинні:

а. Впливати на будь-які рішення, пов'язані з плануванням, проведенням та оцінкою освітніх заходів.

б. Втручатися в проведення освітніх заходів.

в. Бути умовою надання фінансової або натуральної підтримки від компаній, що не мають права на акредитацію.

2. Акредитований провайдер повинен забезпечити, щоб слухачі легко розрізняли акредитоване навчання та інші види діяльності.

а. **«Живі» заходи безперервної освіти:** маркетинг, виставки та неакредитована освіта, розроблена компанією, яка не відповідає вимогам акредитації, не повинні відбуватися в рамках освітньої діяльності протягом 30 хв до або після акредитованих освітніх заходів. Діяльність, яка є частиною освітнього заходу, але не акредитована як безперервна освіта, має бути чітко окреслена та повідомлена слухачам як така.

б. **Друковані матеріали, робота в мережі Інтернет або в цифровому форматі безперервної освіти:** Слухачі не повинні отримувати

маркетингові послуги під час участі в акредитованій освітній діяльності. Вони повинні тільки брати участь в акредитованій освіті без нав'язування їм реклами товарів.

в. **Навчальні матеріали, які є частиною акредитованої освіти** (наприклад, слайди, тези, додаткові матеріали, механізми оцінки або інформація про фінансові відносини), не мають містити маркетингу, розробленого компанією, яка не відповідає критеріям акредитації, або корпоративних та комерційних логотипів, торгових назв товарів.

г. Інформація, що поширюється в рамках акредитованої освіти, яка не включає навчальний зміст (розклади проведення заходів або логістична інформація), може включати маркетинг від компанії, які не відповідають критеріям акредитації.

3. Компанії, які не мають права на акредитацію, не можуть надавати слухачам акредитовану освіту або поширювати її.

Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів.

REFERENCES/ЛІТЕРАТУРА

1. ACCME. (2020). Standards for Integrity and Independence in Accredited Continuing Education. Accreditation Council for Continuing Medical Education (ACCME). USA. Accessed 16 December 2020. URL: <https://www.accme.org/accreditation-rules/standards-for-integrity-independence-accredited-ce>.

Відомості про авторів:

Марушко Ростислав Володимирович — д.мед.н., зав. науково-організаційного відділення ДУ «ПАГ імені акад. О.М. Лук'янової НАМН України». Адреса: м. Київ, вул. П. Майбороди, 8; тел. (044) 4841871. <http://orcid.org/0000000178551679>.

Стаття надійшла до редакції 26.10.2020 р., прийнята до друку 6.11.2020 р.

ДО УВАГИ АВТОРІВ!

АЛГОРИТМ РЕЄСТРАЦІЇ ORCID

Open Researcher and Contributor ID (ORCID) — міжнародний ідентифікатор науковця

Створення єдиного реєстру науковців та дослідників на міжнародному рівні є найбільш прогресивною та своєчасною ініціативою світового наукового товариства. Ця ініціатива була реалізована через створення в 2012 році проекту Open Researcher and Contributor ID (ORCID). ORCID — це реєстр унікальних ідентифікаторів вчених та дослідників, авторів наукових праць та наукових організацій, який забезпечує ефективний зв'язок між науковцями та результатами їх дослідницької діяльності, вирішуючи при цьому проблему отримання повної і достовірної інформації про особу вченого в науковій комунікації.

Для того щоб зареєструватися в ORCID через посилання <https://orcid.org/> необхідно зайти у розділ «**For researchers**» і там натиснути на посилання «**Register for an ORCID iD**».

В реєстраційній формі послідовно заповнюються обов'язкові поля: «**First name**», «**Last name**», «**E-mail**», «**Re-enter E-mail**», «**Password**» (Пароль), «**Confirm password**».

В перше поле вводиться ім'я, яке надане при народженні, по-батькові не вводиться. **Персональна** електронна адреса вводиться двічі для підтвердження. Вона буде використовуватися як Login або ім'я користувача. Якщо раніше вже була використана електронна адреса, яка пропонується для реєстрації, з'явиться попередження червоного кольору. **Неможливе створення нового профілю з тією ж самою електронною адресою.** Пароль повинен мати не менше 8 знаків, при цьому містити як цифри, так і літери або символи. Пароль, який визначається словами «**Good**» або «**Strong**» приймається системою..

Нижче визначається «**Default privacy for new works**», тобто налаштування конфіденційності або доступності до персональних даних, серед яких «**Public**», «**Limited**», «**Private**».

Далі визначається частота повідомлень, які надсилає ORCID на персональну електронну адресу, а саме, новини або події, які можуть представляти інтерес, зміни в обліковому записі, тощо: «**Daily summery**», «**Weekly summery**», «**Quarterly summery**», «**Never**». Необхідно поставити позначку в полі «**I'm not a robot**» (Я не робот).

Останньою дією процесу реєстрації є узгодження з політикою конфіденційності та умовами користування. Для реєстрації необхідно прийняти умови використання, натиснувши на позначку «**I consent to the privacy policy and conditions of use, including public access and use of all my data that are marked Public**».

Заповнивши поля реєстраційної форми, необхідно натиснути кнопку «**Register**», після цього відкривається сторінка профілю учасника в ORCID з особистим ідентифікатором ORCID ID. Номер ORCID ідентифікатора знаходиться в лівій панелі під ім'ям учасника ORCID.

Структура ідентифікатора ORCID являє собою номер з 16 цифр. Ідентифікатор ORCID — це URL, тому запис виглядає як <http://orcid.org/xxxx-xxxx-xxxxxxxx>.

Наприклад: <http://orcid.org/0000-0001-7855-1679>.

Інформацію про ідентифікатор ORCID необхідно додавати при подачі публікацій, документів на гранти і в інших науково-дослідницьких процесах, вносити його в різні пошукові системи, наукометричні бази даних та соціальні мережі.

Подальша робота в ORCID полягає в заповненні персонального профілю згідно із інформацією, яку необхідно надавати.